

Sygn. akt **IC 117/21**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Sławomir Splitt

Protokolant: Jolanta Migot

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2021 r. w Gdyni na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) S.A. w B.**

przeciwko **B. M.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej **B. M.** na rzecz powódki **(...) S.A. w B.** kwotę **1.151,69 złotych** (jeden tysiąc sto pięćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt dziewięć groszy), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej **B. M.** na rzecz powódki **(...) S.A. w B.** kwotę **199,00 złotych** (sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych), tytułem zwrotu kosztów procesu, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt **IC 117/21**

UZASADNIENIE

(wyroku z dnia 29 grudnia 2021 roku)

STANOWISKA STRON

Powódka (...) S.A. w B. wniosła pozew przeciwko B. M. o zapłatę kwoty 29.755,64 zł z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty.

W pozwie powódka wywodziła swoją wierzytelność z weksla z dnia 12 sierpnia 2019 roku, w którym pozwana zobowiązała się do zapłaty w dniu 19 stycznia 2021 roku kwoty wskazanej na wekslu, to jest kwoty w wysokości 35.305,64 zł.

Powód wezwał pozwaną do wykupu weksla w dniu 20 grudnia 2020 roku.

Pozwana dokonała spłat w kwocie 5.550,00 zł.

Weksel został wystawiony na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia z tytułu pożyczki udzielonej przez powódkę na podstawie umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 12 sierpnia 2019 roku.

(pozew – k. 3-3v.)

Pełnomocnik pozwanej w odpowiedzi na pozew wniósł o rozłożenie zobowiązania objętego pozwem na raty płatne w kwocie po 500 złotych miesięcznie – płatne do 25. dnia każdego miesiąca. Dodał, że pozwana posiada zobowiązania pożyczkowo-kredytowe na łączną kwotę ok. 1.625.385,28 zł. Pozwana jest lekarzem medycyny. Na skutek pandemii koronawirusa utraciła dodatkowy dochód z tytułu świadczenia usług medycznych podczas zabezpieczenia imprez sportowych. Jednocześnie wskazał, iż pozwana wystąpiła w dniu 24 czerwca 2021 roku z wnioskiem o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego – przyspieszonego postępowania układowego.

W oświadczeniu złożonym na rozprawie pełnomocnik pozwanej oświadczył, iż wnosi o uwzględnienie klauzul niedozwolonych zawartych w umowie pożyczki i ich wpływu na zasadność dochodzonego przez powódkę roszczenia.

(odpowiedź na pozew – k. 24-25, oświadczenie na rozprawie w dniu 29 grudnia 2021 roku)

STAN FAKTYCZNY

Dnia 9 sierpnia 2019 roku pomiędzy (...) S.A. w B. a B. M. doszło do zawarcia umowy pożyczki gotówkowej, na podstawie której pozwanej udzielono pożyczki w kwocie 25.000,00 zł (całkowita kwota pożyczki), przy jednoczesnym kredytowaniu pożyczkobiorcy kosztów udzielonej pożyczki w kwocie 25.000,00 zł.

Na wymienione powyżej koszty składały się: prowizja – w kwocie 22.571,00 zł, opłata przygotowawcza w kwocie 129,00 zł oraz wynagrodzenie z tytułu przyznania pozwanej usługi (...) w kwocie 2.300,00 zł.

Pożyczka została udzielona na okres 36 miesięcy. Rata pożyczki wyniosła 1.613,00 złotych. Pożyczka została oprocentowana według stałej stopy procentowej wynoszącej 9.93% w skali roku.

W przypadku braku płatności w terminie pożyczkodawca miał prawo do naliczania odsetek za opóźnienie równych stopie odsetek maksymalnych za opóźnienie (punkt 4.1).

Usługa (...) polegała na tym, iż pożyczkobiorcy przysługiwały dodatkowe uprawnienia w ramach umowy pożyczki polegające na:

- prawie do odroczenia rat maksymalnie dwóch kolejnych albo obniżenia o 50% maksymalnie czterech kolejnych rat pożyczki, po złożeniu uprzedniej pisemnej dyspozycji i pod warunkiem uprzedniego braku opóźnienia w płatności dotychczasowych rat,
- przyspieszenie wypłaty pożyczki z czternastu do dziesięciu dni roboczych,
- pakiet powiadomień sms o przelewie pożyczki na konto pożyczkobiorcy, o terminie płatności raty i zaksięgowaniu płatności raty.

W formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego cena (...) została określona jaka inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową.

Wierzytelności z tytułu umowy pokrywane są w ramach danej raty rozpoczynając od rat zaległych najwcześniej, a następnie w ramach raty bieżącej w następującej kolejności: kwota z tytułu pożyczki, odsetki umowne.

(dowód: umowa pożyczki – k. 41-49, k. 66-73, harmonogram – k. 49, 74, formularz informacyjny – k. 50-52, wniosek – k. 59-65)

Pozwana wypełniła deklarację wekslową, w której stwierdzono, iż całe zadłużenie z tytułu umowy pożyczki wynosi 58.068,00 zł. Możliwość wypełnienia weksla przewidziano w sytuacji, gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej pełnej raty przekroczy trzydzieści dni, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty w terminie siedmiu dni od daty powstania zaległości. Dawało to podstawę do wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą zadłużeniu pożyczkobiorcy wynikającemu z umowy pożyczki.

(dowód: deklaracja wekslowa – k. 5)

Pismem z dnia 21 grudnia 2020 roku powód wypowiedział pozwanej umowę pożyczki (...) z zachowaniem trzydziestodniowego terminu wypowiedzenia. Jednocześnie poinformowano pozwaną o wypełnieniu weksla na kwotę 35.305,64 zł, na które składały się: kwota niespłaconej pożyczki – 35.162,00 zł oraz kwota odsetek umownych z tytułu braku spłaty rat w terminie w kwocie 143,64 zł.

(dowód: wypowiedzenie umowy – k. 4)

Weksel został wypełniony na kwotę 35.305,64 zł z datą płatności 19 stycznia 2021 roku.

(dowód: weksel – k. 12)

Na poczet umowy pozwana dokonała wpłat w łącznej kwocie 26.935,00 zł.

(dowód: zestawienie płatności pozwanej – k. 58)

Dnia 7 września 2021 roku otwarto przyspieszone postępowanie upadłościowe pozwanej.

(dowód: postanowienie – k. 40)

OCENA DOWODÓW

Powyższy stan faktyczny Sąd w całości ustalił na podstawie dowodów z dokumentów prywatnych przedłożonych przez strony. Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej przedstawionych dokumentów w postaci: weksla, deklaracji wekslowej, umowy pożyczki, wypowiedzenia umowy oraz zestawienia wpłat. Podkreślić należy, iż weksel wystawiony przez pozwaną został przedłożony w oryginale, a jego forma nie budziła żadnych zastrzeżeń.

Podstawą zobowiązania stron do złożenia dokumentu umowy pożyczki była znana sądowni z urzędu okoliczność posługiwania się przez pozwaną wzorcami umownymi obciążonymi niedozwolonymi postanowieniami umownymi. Podobnie rzecz ma się do wpłat pozwanych w podobnych sprawach, gdzie pozwana dopiero w odpowiedzi na zobowiązanie sądu informuje o wpłatach dokonanych przez pozwanych po wniesieniu pozwu (por. art. 3 k.p.c.). W tym samym tonie wypowiedział się Sąd Okręgowy w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 października 2021 roku w sprawie XVI Ca 975/20 (niepubl.): „W sytuacji, gdy Sąd podejmuje wątpliwość czy postanowienie umowy z której wynikająca wierzytelności zabezpieczone wekslem in blanco mają charakter nieuczciwy, winien z urzędu przeprowadzić postępowanie dowodowe w tym zakresie /art. 232 zd. 2 kpc / i w tym celu w sposób wyraźny wezwać powoda do przedłożenia tej umowy (...)”. W przeciwnym razie – jak dalej argumentuje sąd – nie doszłoby do rozpoznania istoty sprawy.

PODSTAWA PRAWNA POWÓDZTWA

Swoje roszczenia powódka wywodziła z weksla gwarancyjnego in blanco wystawionego przez pozwaną w celu zabezpieczenia roszczeń powódki wynikających z umowy pożyczki gotówkowej (kredytu konsumenckiego) zawartej dnia 9 sierpnia 2019 roku, następnie wypełnionego przez powódkę na kwotę 35.305,64 zł i opatrzonego datą płatności na dzień 19 sierpnia 2021 roku.

W związku z powyższym podstawę prawną powództwa stanowiły przepisy ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku – Prawo wekslowe (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 160). Zgodnie z art. 104 Prawa wekslowego odpowiedzialność wystawcy weksla własnego jest taka sama, jak akceptanta weksla trasowanego. Natomiast w myśl art. 28 prawa wekslowego przez przyjęcie trasat zobowiązuje się do zapłacenia weksla w terminie płatności.

PRZEJŚCIE NA STOSUNEK PODSTAWOWY

Sąd ze stosunku z weksła przeszedł na stosunek podstawowy, badając z urzędu niedozwolone zapisy umowne.

W przypadku oparcia roszczenia na wekslu gwarancyjnym, należy wyjaśnić, że zgodnie ze stanowiskiem (...) art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, iż sprzeciwia się on przepisom, pozwalającym na wydanie nakazu zapłaty opartego na wekslu własnym, który stanowi gwarancję wiarygodności powstałej z umowy kredytu konsumenckiego, w sytuacji gdy sąd rozpoznający pozew o wydanie nakazu zapłaty nie jest uprawniony do zbadania potencjalnie nieuczciwego charakteru warunków tej umowy, jeżeli sposób wykonania prawa do wniesienia zarzutów od takiego nakazu nie pozwala na zapewnienie przestrzegania praw, które konsument opiera na tej dyrektywie (por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 13 września 2018 roku w sprawie C 176-17, publ. (...):EU:C:2018:711).

Ocena zasadności powództwa w świetle przepisów prawa materialnego, jak już wspomniano, jest uprawnieniem i jednocześnie obowiązkiem sądu niezależnie od postawy procesowej strony pozwanej. Nie można przy tym zapominać, że przepisy o niedozwolonych postanowieniach umownych zostały wprowadzone do kodeksu cywilnego w ramach implementacji dyrektywy 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich. Kompetencja sądu do zbadania z urzędu tego, czy klauzula w umowie jest postanowieniem nieuczciwym, stanowi w tej sytuacji zarówno środek do realizacji celu określonego w art. 6 dyrektywy 93/13/EWG, to znaczy uniemożliwienia związania konsumenta nieuczciwym postanowieniem, jak i do przyczynienia się do osiągnięcia celu art. 7 tej dyrektywy, ponieważ przeprowadzenie przez sąd z urzędu takiej oceny może działać jako czynnik odstraszający oraz przyczynić się do zapobiegania nieuczciwym warunkom w umowach zawieranych pomiędzy konsumentami a sprzedawcami lub dostawcami (por. m.in. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 listopada 2002 roku, C-473/00; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 27 czerwca 2000 r, C-240/98).

Na marginesie należało zauważyć, że z dokumentów dołączonych do postępowania nie wynikało, aby udzielona pożyczka pozostawała w związku z indywidualną działalnością gospodarczą pozwanej.

NADUŻYCIE PRAWA PROCESOWEGO

Należało wziąć pod uwagę, że powódka jest stroną wielu procesów, w których posługuje się wzorcami umownymi i w sposób oczywisty dopuszcza się nadużycia prawa procesowego, o którym mowa w art. 4¹ k.p.c., zgodnie z którym z uprawnienia przewidzianego w przepisach postępowania stronom i uczestnikom postępowania nie wolno czynić użytku niezgodnego z celem, dla którego je ustanowiono. Taktyka procesowa powódki sprowadza się do przedstawienia wraz z pozvem jedynie wypełnionego weksła in blanco, wypowiedzenia umowy wraz z wezwaniem do wykupu weksła oraz deklaracji wekslowej wystawcy weksła. Dokładnie taką sytuację procesową przedstawia sprawa z odesłania prejudycjalnego przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej o sygn. C-176/17 (wymienione wyżej). Trybunał stanowczo sprzeciwił się przepisom krajowym, pozwalającym na wydanie nakazu zapłaty opartego na wekslu własnym, który stanowi gwarancję wiarygodności powstałej z umowy kredytu konsumenckiego, w sytuacji gdy sąd rozpoznający pozew o wydanie nakazu zapłaty nie jest uprawniony do zbadania potencjalnie nieuczciwego charakteru warunków tej umowy, jeżeli sposób wykonania prawa do wniesienia zarzutów od takiego nakazu nie pozwala na zapewnienie przestrzegania praw, które konsument opiera na tej dyrektywie.

NIEDOZWOLONE KLAUZULE UMOWNE

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W myśl art. 385¹ § 3 k.c. niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Z kolei wedle art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi

obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

W myśl art. 385¹ § 3 k.c. nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z treścią art. 385¹ § 4 k.c. ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje, a więc w niniejszej sprawie na stronie pozwanej.

Zupełnie chybiony jest pogląd powódki, zgodnie z którym przepisy kodeksu cywilnego, w szczególności dotyczące abuzywności, nieważności czy wyzysku nie mają zastosowania w niniejszej sprawie skoro przepisy ustawy o kredycie konsumenckim stanowią względem nich przepisy szczególne – *lex specialis derogat legi generali*.

Usługa (...)

Odnosząc się w pierwszej kolejności do postanowienia zastrzegającego obowiązek zapłaty kwoty 2.300,00 zł tytułem wynagrodzenia za usługę (...) pakiet”, Sąd doszedł do przekonania, że przedmiotowa usługa stanowiła niczym nieuzasadniony koszt, nie mający żadnego związku z faktycznymi, dodatkowymi czynnościami powódki, a także szczególnymi uprawnieniami konsumenta. Należy zauważyć, że zgodnie z pkt 15. umowy w przypadku nieskorzystania przez pożyczkobiorcę z części lub wszystkich dodatkowych uprawnień w ramach „Twojego pakietu” w całym okresie kredytowania nie ma wpływu na cenę tej usługi. Zatem, nawet, gdyby konsument w ogóle nie korzystał z tego pakietu, a powódka nie byłaby obciążona żadnymi dodatkowymi czynnościami związanymi z obsługą pozwanej, to konsument i tak musiałby ponieść koszty tej usługi.

W przedmiotowej sprawie nie wykazano, że pozwana korzystała z uprawnień wynikających z tego pakietu. Nadto, w treści umowy wskazano, że skorzystanie z tej usługi umożliwiało konsumentowi otrzymanie środków w przyspieszonym o 10 dni roboczych terminie. Na podstawie zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania można jednak stwierdzić, iż w ramach oferowanych na rynku produktów finansowych wypłata pożyczki zazwyczaj następuje szybciej, niż w terminie 14 dni (pkt 1.6), a zatem powyższa usługa nie jest dla konsumenta żadnym przywilejem czy korzyścią w stosunku do innych produktów.

Usługa ta miała uprawniać pożyczkobiorcę do obniżenia maksymalnie czterech kolejnych rat o 50 % lub odroczenia maksymalnie dwóch kolejnych terminów płatności. Przy czym wymagało to złożenia dodatkowej deklaracji. Nie było to szczególnie korzystne uprawnienie konsumenta zestawiając ze sobą wysokość opłaty za usługę (2.300,00 zł) z wysokością miesięcznej raty (zwłaszcza po wyeleminowany abuzywnych zapisów umownych). O wiele korzystniejsze byłoby dla konsumenta uiszczenie pełnej za środki przeznaczone docelowo na zapłatę tej usługi, tym bardziej, że odroczone raty lub części miały zostać spłacone w dodatkowym okresie kredytowania. W świetle powyższego należało uznać, że powyższy pakiet w żadnym stopniu nie wprowadził udogodnień dla pozwanej, a stanowił jedynie podstępne zawyżenie kosztów pożyczki i wygenerował dodatkowe wynagrodzenie dla powódki. Zwrócić należało uwagę, że kwota obciążenia powinna odpowiadać okresowi korzystania z usługi, a nie całemu okresowi trwania stosunku pożyczki. Tymczasem w niniejszym przypadku czas korzystania z usługi nie miał żadnego znaczenia dla wysokości wynagrodzenia. Zaoferowanie pozwanej usługi (...) w ocenie sądu wypełniało znamiona tzw. *misselingu*. W kontekście niniejszej sprawy produkt ten był nieodpowiedni dla konsumenta, gdyż poza dodatkowym kosztem obiektywnie nie przedstawiał odpowiedniego ekwiwalentu poniesionej ceny.

Prowizja

Natomiast, odnośnie wynagrodzenia prowizyjnego w kwocie 22.571,00 zł, powódka nie wskazała z czego wynika tak znaczny koszt prowizji.

Na podstawie zaoferowanych dowodów nie można w żaden sposób ustalić, za jakie szczególne czynności powódka zastrzegła dla siebie tak znaczne wynagrodzenie odpowiadające niemalże kwocie kapitału pożyczki. Twierdzenia

powódki w tym zakresie nie zostały poparte żadnymi wiarygodnymi dowodami, które pozwalałyby ustalić sens przyznania profesjonalnej instytucji finansowej wynagrodzenia w tak znacznej wysokości.

Zastrzeżenie tak wysokiego wynagrodzenia bez odniesienia do konkretnych, faktycznie poniesionych kosztów nie może zostać uznane za postępowanie uczciwe i zgodne z dobrymi obyczajami.

Powódka powołała się na maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, które mogą być pobierane od konsumentów (art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim).

Niemniej wysokość tych kosztów nie może być kształtowana dowolnie i w oderwaniu od kosztów faktycznie ponoszonych w związku z realizacją konkretnej umowy. Niedopuszczalnym jest, aby firma zajmująca się udzielaniem pożyczek, wykorzystywała niekorzystne położenie pożyczkobiorcy, generując niezwykle zawyżone koszty.

W toku niniejszego postępowania powódka nie potrafiła w sposób logiczny wyjaśnić jakie konkretne czynności związane z obsługą przedmiotowej umowy wiązały się z tak znacznymi kosztami. W tym stanie rzeczy należało uznać, że skoro powódka nie udowodniła, że tak znaczne koszty faktycznie zostały przez nią poniesione w związku z wykonaniem umowy czy za konkretne świadczenia dodatkowe spełnione na rzecz konsumenta, to brak podstaw do uwzględnienia wynagrodzenia prowizyjnego.

Zastrzeżenie przez ustawodawcę pozaodsetkowych kosztów kredytu nie oznacza, że powódce przysługiwało w każdym przypadku uprawnienie do naliczania kosztów maksymalnych i stosowania przy umowach wzorców umownych kształtujących wzajemne prawa i obowiązki stron w sposób niezgodny z zasadami współżycia społecznego. Zamieszczony w ustawie matematyczny wzór nie może stanowić podstawy i sposobu obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych przez dodawanie do kwot nieuzasadnionych kosztów i nie może korzystać z ochrony prawnej. Zważywszy na znaczną wysokość obu kosztów w stosunku do kapitału pożyczki, nie budzi wątpliwości, że postanowienia umowne przewidujące obowiązek poniesienia tych kosztów rażąco naruszają interesy konsumenta. Wynagrodzenie prowizyjne było świadczeniem ubocznym.

Oplata podstawowa

Wysokość opłaty podstawowej wynosiła jedynie 129,00 zł, a zatem nie można uznać, aby była to kwota wygórowana w kontekście czynności związanych z udzieleniem pożyczki.

ODSETKI UMOWNE OD SKREDYTOWANYCH KOSZTÓW

Nie sposób było uznać, że powódce należą się odsetki umowne za opóźnienie od nienależnie pobranych kosztów (opłaty przygotowawczej oraz usługi (...)).

Poza tym powódce nie przysługiwało uprawnienie do pobierania odsetek od skredytowanych kosztów kredytu, a zatem również od kwoty opłaty przygotowawczej. W wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C 377-14 ((...):EU:C:2016:283), wyjaśniono: „Jako że pojęcie "całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta" zostało zdefiniowane w art. 3 lit. h dyrektywy 2008/48/WE jako "suma całkowitej kwoty kredytu i całkowitego kosztu kredytu ponieszonego przez konsumenta", wynika z tego, że całkowita kwota kredytu i całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta są pojęciami odrębnymi i, że w związku z tym całkowita kwota kredytu nie może obejmować żadnych kwot należących do całkowitego kosztu kredytu ponieszonego przez konsumenta. (...)art. 3 lit. I i art. 10 ust. 2 dyrektywy 2008/48/WE, a także pkt I załącznika I do rzeczonyj dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że całkowita kwota kredytu i kwota wypłat określają całość kwot udostępnianych konsumentowi, co wyklucza kwoty powiązane przez kredytodawcę z pokryciem kosztów związanych przez kredytodawcę z udzieleniem odnośnego kredytu, które to kwoty nie są w rzeczywistości wypłacane konsumentowi”. Na taką wykładnię powołał się także Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 30 stycznia 2019 roku, w sprawie o sygn. akt I NSK 9/18 (LEX nr 2643248). Z kolei w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 lutego 2017 roku w sprawie o sygn. akt VI ACa 560/16 (LEX nr 2279527) wskazano wprost, że „na tle art. 5 pkt 7 u.k.k. „całkowita kwota kredytu” oznacza środki faktycznie

udostępnione konsumentowi”, a to oznacza, że w konsekwencji „konsument jest zobowiązany do uiszczenia odsetek naliczanych tylko od środków faktycznie udostępnionych konsumentowi, a więc od „całkowitej kwoty kredytu”. Brak więc podstaw do obciążania konsumenta odsetkami od kosztów kredytu, nawet w wypadku udzielenia kredytu w celu sfinansowania tych kosztów”.

Przy czym powyższe judykaty zachowują aktualność również wobec zmian definicji ustawowych stopy oprocentowania, która pierwotnie odnosiła się do „całkowitego kwoty kredytu”, a obecnie odwołuje do „kwoty wypłaconej”. Reasumując w orzecznictwie (...) oraz sądów krajowych ugruntowany jest pogląd, że całkowita kwota kredytu stanowi wyłącznie środki wypłacone do swobodnej dyspozycji konsumenta („na rękę”), a więc tylko od tej kwoty (o ile wskazana jest w sposób prawidłowy) mogą być naliczane odsetki.

Wynika to wprost z legalnej definicji stopy oprocentowania wyrażonej w art. 5 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim: stopa oprocentowania wyrażona jako stałe lub zmienne oprocentowanie stosowane do wypłaconej kwoty na podstawie umowy o kredyt w stosunku rocznym. Bez znaczenia pozostaje powszechność stosowania tej praktyki na rynku finansowym przy znacznej niewiedzy konsumentów o niedozwolonym charakterze pobierania odsetek umownych także od skredytowanych kosztów kredytu/pożyczki.

WYSOKOŚĆ ZADŁUŻENIA

Po ponownym przeliczeniu wartości należnej powódce należało uznać, że powódka – w czasie trwania umowy – posiadała uprawnienie domagania się zapłaty od pozwanej spłaty kapitału (25.000,00 zł), opłaty podstawowej (129,00 zł) oraz odsetek umownych liczonych od kwoty faktycznie wypłaconej – kapitału 25.000,00 zł. Zaktualizowany harmonogram spłaty przy założeniu nominalnego oprocentowania w wysokości 9,93 %, 36-miesięcznego okresu spłaty, równych rat kapitałowo-odsetkowych spłacanych w systemie rat annuitetowych ustalony został według następującej metodologii. Wysokość poszczególnej raty obliczono z rachunku równania zmiennej wartości pieniądza w czasie, która po przekształceniu przedstawia się następująco: $R = [S * l] / [1 - (1+l)^{-n}]$, gdzie R – wysokość raty, S – suma kredytu do spłaty, l – stopa procentowa w skali roku, n – liczba rat. Zatem podstawiając: $R = [25.000,00 \text{ zł} * ((0, (...))/12)] / [1 - (1 + ((0, (...))/12))^{-36}] = 805,46 \text{ zł}$. Z kolei wysokość części odsetkowej wynika z iloczynu sumy kredytu do spłaty oraz oprocentowania w skali roku, czyli stanowi licznik pierwszego wzoru: część odsetkowa = $[S * l]$. Podstawiając w przypadku pierwszej raty: część odsetkowa = $[25.000,00 \text{ zł} * ((0, (...))/12)] = 206,88 \text{ zł}$. W przypadku kolejnej raty zmianie ulegnie kwota kapitału pozostała do spłaty. Tak ustalony harmonogram przedstawia się następująco:

Numer raty	Kwota kapitału pozostała do spłaty [zł]	Rata [zł]	część kapitałowa [zł]	część odsetkowa [zł]
1	(...),00	805,86	598,98	206,88
2	(...),02	805,86	603,94	201,92
3	(...),08	805,86	608,94	196,92
4	(...),14	805,86	613,98	191,88
5	(...),16	805,86	619,06	186,8

6	(...),11	805,86	624,18	181,68
7	(...),93	805,86	629,34	176,51
8	(...),58	805,86	634,55	171,31
9	(...),03	805,86	639,80	166,05
10	(...),22	805,86	645,10	160,76
11	(...),13	805,86	650,44	155,42
12	(...),69	805,86	655,82	150,04
13	(...),87	805,86	661,25	144,61
14	(...),63	805,86	666,72	139,14
15	(...),91	805,86	672,23	133,62
16	(...),67	805,86	677,80	128,06
17	(...),88	805,86	683,41	122,45
18	(...),47	805,86	689,06	116,8
19	(...),41	805,86	694,76	111,10
20	(...),65	805,86	700,51	105,35
21	(...),14	805,86	706,31	99,55
22	(...),83	805,86	712,15	93,70
23	(...),67	805,86	718,05	87,81
24	(...),63	805,86	723,99	81,87
25	(...),64	805,86	729,98	75,88

26	(...),66	805,86	736,02	69,84
27	(...),64	805,86	742,11	63,75
28	(...),53	805,86	748,25	57,61
29	(...),28	805,86	754,44	51,41
30	(...),83	805,86	760,69	45,17
31	(...),15	805,86	766,98	38,88
32	(...),16	805,86	773,33	32,53
33	(...),84	805,86	779,73	26,13
34	(...),11	805,86	786,18	19,68
35	(...),93	805,86	792,69	13,17
36	799,24	805,86	799,24	6,61
suma:	(...),90	25.000,00	4010,90	

Zatem suma odsetek umownych do wypowiedzenia umowy (stycznia 2021 roku, tj. raty od nr 1-17) wyniosła 2.814,05 zł. W konsekwencji należało uznać, że powódce przysługiwało uprawnienie do domagania się kwoty kapitału – 25.000,00 zł, odsetek umownych za okres obowiązywania umowy – 2.814,05 zł, opłaty przygotowawczej – 129,00 zł oraz odsetek umownych z tytułu braku spłaty rat w terminie – 143,64 zł. Łącznie dało to kwotę 28.086,69 zł, którą należało pomniejszyć o wpłaty dokonane przez pozwaną – 26.935,00 zł, co w różnicy dało 1.151,69 zł.

PRZYŚPIESZONE POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE

Otwarcie i prowadzenie przyspieszonego postępowania układowego nie miało wpływu na niniejszy proces, co jednoznacznie wynika z treści art. 257 ustawy z dnia 15 maja 2015 roku – Prawo restrukturyzacyjne. Przy czym uznanie roszczenia, zrzeczenie się roszczenia, zawarcie ugody lub przyznanie okoliczności istotnych dla sprawy uzależnione było od zgody nadzorca sądowego, albowiem w przeciwnym razie czynność taka nie wywiera skutków prawnych (art. 258 zdanie drugie ww. ustawy). Stąd też odpowiedzi na pozew, w której zawarto wnioski o rozłożenie na raty (320 k.p.c.) nie można było zakwalifikować jako uznanie roszczenia lub milczące przyznanie niezakwestionowanych twierdzeń.

ROZSTRZYGNIECIE

W związku z powyższym Sąd doszedł do przekonania, że powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie co do kwoty 1.151,69 zł, co stanowi sumę kwoty wymagalnej na dzień wypowiedzenia umowy pożyczki, pomniejszoną o wpłaty pozwanej dokonane po wypowiedzeniu umowy. Taką też kwotę zasądzono w punkcie I. wyroku na podstawie na podstawie art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 126, poz. 715 ze zm.) w zw. z art. 720 k.c. oraz (...)³ k.c.

Na podstawie art. 481 § 1 i 2¹ k.c. Sąd zasądził również odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 6 grudnia 2019 roku do dnia zapłaty, albowiem skoro powód dochodził swojego roszczenia bezpośrednio z weksla nie istniała podstawa do tego, aby przyznać mu odsetki maksymalne, których wysokość wynikała bezpośrednio z treści umowy, zaś nie znajduje swojego umocowania w przepisach prawa wekslowego.

Natomiast w punkcie II. wyroku na podstawie wyżej wskazanych przepisów stosowanych a contrario w pozostałym zakresie powództwo należało oddalić.

KOSZTY PROCESU

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie III. wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.) – stosunkowe rozdzielenie. Powódka wygrała proces w 3,9 %. Poniesione przez nią koszty to opłata sądowa od pozwu 1.488,00 zł, opłata za czynności profesjonalnego pełnomocnika w stawce minimalnej 3.600,00 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00 zł. Wynik sumy tych kosztów w stosunku do proporcji, w jakiej wygrała powódka to 199,00 zł i taka kwota została zasądzona w punkcie III. wyroku. Z kolei pełnomocnik strony przeciwnej nie wniósł o zasądzenie kosztów procesu, co w kontekście art. 109 § 1 k.p.c. oznaczało wygaśnięcie roszczenia.